

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

Zonguldak'ta 2009 yılında yeni katı atık depolama tesisinin faaliyete geçmesiyle birlikte çöp dökümüne kapatılan Kozlu ilçesindeki eski vahşi depolama alanında oluşan çöp yığını, aradan geçen 16 yıllık sürede ortadan kaldırılmamış ve denizle olan bağlantısı kesilmemiştir. Bugün itibarıyla herhangi bir bertaraf etme projesinin uygulanmadığı, kendi haline bırakılan alanda tıbbi ve evsel atıklarla dolu bir çöp dağı oluşmuştur.

Dönem dönem etkili olan yağış ve rüzgârlarla birlikte bu alandan denize karışan plastik, evsel ve çeşitli atıklar, Zonguldak ile Ereğli arasında yaklaşık 50 kilometrelik kıyı şeridini istila etmiş; liman içlerinde ve özellikle balıkçı teknelerinin bulunduğu bölgelerde ciddi bir çevre kirliliği oluşmuştur. Söz konusu kirliliğin Karadeniz akıntılarıyla Kocaeli ve İstanbul kıyılarına kadar ulaşabileceği ifade edilmektedir.

Bu durum deniz ekosistemini, balık popülasyonunu ve balıkçılık faaliyetlerini ciddi biçimde tehdit etmekte; Karadeniz'in zaten kırılgan olan ekolojik yapısını daha da kötüleştirmektedir.

Bölgede bulunan atıkların kaldırılmasına yönelik olarak planlanan çalışmalar defalarca kez bakanlığınıza soru önergesi verilerek sorulmuştur. Verilen yanıtlarda çeşitli projelerden söz edilmiştir. Örneğin 28 Haziran 2022 tarihli 67483 sayılı önergeye verilen cevapta "10.09.2021 tarihinde Bakanlığımız tarafından Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Genelge uyarınca denize kıyısı bulunan tüm illerimizde deniz çöpleri ile ilgili eylem planları hazırlanmış ve uygulamaya alınmıştır. İl eylem planları, deniz çöplerinin olduğu kaynakların bölgeye özgü olarak belirlenmesi, il özelinde uygun olan tedbirlerin alınması, mevcut deniz çöplerinin temizlenmesine yönelik sorumlu olan kurum, kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği halinde çalışmalar yapılması konularını ihtiva etmektedir. Söz konusu genelge uyarınca, Zonguldak ili Deniz Çöpleri İl Eylem Planı hazırlanmış ve Zonguldak Valiliği Başkanlığı'nca 09.12.2019 tarihinde toplanan Mahalli Çevre Kurulu'nun kararıyla yürürlüğe girmiştir." şeklinde ifadeler bulunmaktadır

Aynı konuya ilişkin verilmiş bir diğer önergeye verilen 17.04.2025 tarihli cevapta ise "Eski vahşi çöp depolama alanı ile ilgili olarak Zonguldak Belediyesi tarafından 2022 yılında, Zonguldak Balkaya Kıyı ve Rekreatyon Alanı Rehabilitasyon Projesi" kapsamında proje hazırlanmıştır. Bu projeye göre; deniz içerisinde -10,1 metre derinliğe kadar geri sahayı koruyacak antifer bloklardan oluşan yaklaşık 600 metre uzunluğunda ve 60 metre genişliğinde kıyı tahkimatı yapılması planlanmıştır. Ayrıca; söz konusu alanın devamındaki, hali hazırda Zonguldak Gençlik Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı Yükseköğrenim Öğrenci Yurtlarının, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi'ne ait Kapalı Yüzme Havuzu, Akademi Kafe ve Obezite

2025.09.01

Merkezi'nin, Milli Eğitim Bakanlığı'na ait Öğretmen Evinin bulunduğu alandaki kıyı şeridinde de dalgaların aşındırılması dolayısıyla oluşan zemin kaymaları ve çatlakları önlemek adına Zonguldak Belediyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 13. Bölge Müdürlüğünce heyelan oluşan söz konusu alanın eski döküm alanına kadar denizle ilişkisinin kesilmesi, toprak kaymalarının önlenmesi ve akabinde ıslahının yapılması için ortak bir proje geliştirilmesine karar verilerek çalışmalara başlanılmıştır." Şeklinde dir.

Tüm bu açıklamalara rağmen bölgede herhangi bir çalışma yapıldığına rastlanılmamıştır ve çevresel riskler ve insan sağlığı anlamında ciddiyetini koruyan ve giderek kötüleşen bir tablo mevcuttur.

Bu bağlamda;

- 1-) Bakanlığınız tarafından hazırlandığı belirtilen "Zonguldak Balkaya Kıyı ve Rekreasyon Alanı Rehabilitasyon Projesi" ile eski vahşi çöp depolama alanının ıslahına yönelik yapılan ya da yapılacak çalışmalar hangi aşamada dır? Projenin başlangıç ve bitiş tarihi planlanmış mıdır?
- 2-) Yıllardır devam eden bu çevre sorununun çözümüne ilişkin olarak Bakanlığınızın hazırladığı ve 2019 yılında yürürlüğe giren Zonguldak ili Deniz Çöpleri İl Eylem Planı doğrultusunda hangi çalışmalar yapılmıştır? Bu çalışmalar doğrultusunda bir rapor hazırlanmış mıdır? Varsa kamuoyu ile ne zaman paylaşılacaktır?
- 3-) Çevresel riskler ve insan sağlığı anlamında ciddiyetini koruyan ve giderek kötüleşen bir tablo olan vahşi çöp depolama alanının ıslahına yönelik 16 yılda neden bir adım atılmamış atılacağı söylenen adımlar neden ivedilikle sonuçlandırılmamıştır?
- 4-) Denize karışan atıklar nedeniyle oluşan kirliliğin balıkçılık faaliyetlerine ve deniz canlılarına verdiği zarar konusunda herhangi bir tespit veya yaptırım uygulanmış mıdır?
- 5-) Bölgeye dökülen tıbbi atıklar nedeniyle bu güne kadar bakanlığınızca gerçekleştirilmiş olan bir inceleme bulunmakta mıdır? Kusur ve ihmali bulunan sorumlular hakkında bu güne kadar bakanlığınızca bir soruşturma yapılmış mıdır?
- 6-) Bu kirliliğe sebep olan kurum, idare ya da sorumlular hakkında idari veya cezai bir işlem başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
- 7-) Zonguldak ve çevresinde deniz kirliliğine neden olan sanayi tesisleri, dereler ve atık kaynaklarının denetimlerinin artırılmasına yönelik yeni bir düzenleme veya planlama yapılmakta mıdır?